De ontwikkeling van een e-learning module otoscopie en het belang hiervan binnen het huisartsdomein

Haio: GEENS Stefanie , KUL
Promotor: DEGRYSE Jean-Marie , KUL
Praktijkopleider: LEYS An

Context: Patiënten consulteren de huisarts dikwijls met klachten gesitueerd in het neus-, keel-, oorgebied, de frequentie van NKO-klachten in de dagelijkse huisartsenpraktijk wordt geschat op 20-50%. Hierbij is otitis media één van de meest frequent gestelde diagnosen op kinderleeftijd, en de belangrijkste reden tot voorschrijven van antibiotica in de ambulante setting bij kinderen. Echter het stellen van de diagnose acute otitis media is moeilijk gezien de aspecificiteit van de symptomen. Hierbij heeft de otoscopische bevinding van een bomberend trommelvlies het meeste impact met een positieve ‘likelihood ratio’ van 20,3. Hoewel deze otoscopische vaardigheid belangrijk is, geven huisartsen aan zich niet altijd zeker te voelen bij hun otoscopische diagnoses. Zowel het vertrouwen, als de diagnostische accuraatheid blijken niet erg hoog te zijn. Gelukkig komt uit literatuuronderzoek naar voren dat deze aspecten significant verbeterd kunnen worden door training.

Onderzoeksvraag: Kan een online e-learning module de diagnostische accuraatheid van, en het vertrouwen in de otoscopische vaardigheid bij huisartsen verbeteren?

Methode: Door het ontwikkelen van een online e-learning module, bestaande uit video-otoscopische beelden, werd nagegaan of de accuraatheid van en het vertrouwen in de otoscopische vaardigheden door de huisarts verbeterd konden worden. Dit door de deelnemers een achtergrondvragenlijst te laten invullen en een test pre-interventie en postinterventie te laten afleggen bestaande uit casussen met video-otoscopische beelden. De interventie bestond uit de e-learning module en de uitkomstmaten waren: de nood aan otoscopische bijscholing, de beoordeling van de module, het vertrouwen in de otoscopische vaardigheid pre- en postinterventie, en de diagnostische accuraatheid pre- en postinterventie.

Resultaten: Er namen 45 artsen deel waarvan 30 HAIO’s en 15 huisartsen. Op een 5-puntslikertschaal werd gemiddeld een score van 3,93 op 5 toegekend aan de nood tot bijscholing, en 4,24 op 5 aan het nut van de module. Het vertrouwen in de otoscopische vaardigheden steeg bij 27 van de 45 deelnemers (60%). Hierbij bedroeg de score pre-interventie gemiddeld 2,69 op 5 (op een 5-puntslikertschaal) en steeg ze naar 3,42 op 5 postinterventie. De diagnostische accuraatheid steeg bij 38 deelnemers (84%). Gemiddeld scoorden zij op de pre-interventie test 7,02 op 12 (59%), en op de postinterventie test 9,29 op 12 (77%). Zowel de stijging in het vertrouwen als in de diagnostische accuraatheid bleek volgens de Wilcoxon Signed Rank test significant (p

Conclusie: De huisarts geeft duidelijk aan nood te hebben aan bijscholing in otoscopie, zowel in de literatuur als in deze studie. De diagnostische accuraatheid van otoscopie en het vertrouwen hierin lijkt te stijgen door de ontwikkelde e-learning, al is het moeilijk dit methodologisch, didactisch correct aan te tonen. Echter met het ontwikkelen van deze module werd een basis gelegd voor verder onderzoek van otoscopische trainingen en de mogelijke toepassingen hiervan binnen het huisartsdomein en de opleiding tot basisarts.